T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

www.balioglu.net

HATAY İSKENDERUN BELEDİYESİ

2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Ekim 2020

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 9
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 9
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 9
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 10
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 11
7. DENETİM BULGULARI 11
8. EKLER 22

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: İstihdam Türlerine Göre Personel Durumu 3
Tablo 2: Birimlere Göre Personel Durumu 3
Tablo 3: 2017– 2019 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri .. 4
Tablo 4: 2017-2019 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri 4
Tablo 5: 2019 Yılı Bütçe Gider Tahmini ve Gerçekleşme Durumu 5
Tablo 6: 2019 Yılı Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşme Durumu 6

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Belediye Şirketine Ayni Sermaye Olarak Devredilen Otoparkın Bedelinin Hatalı Muhasebeleştirilmesi

2. Belediye Tarafından Kamu Kurumlarına Yapılan Tahsislerin Muhasebe Kayıtlarında Takip Edilmemesi

3. Belediyeye Tahsisi Yapılan Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında Takip Edilmemesi

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Büyükşehir Belediyesinden Alınması Gereken Kazı Bedellerinin Muhasebeleştirilmemesi

2. Belediye Gelirleri Kanunu'nda Sayılan Muafiyet Kapsamında Yer Almadığı Halde Dernek Binalarından Çevre Temizlik Vergisinin Alınmaması

3. Belediye Mülkiyetinde Bulunan Taşınmazın İhale Yapılmaksızın Belediye Şirketine Kullandırılması ve Bu Kullanıma İlişkin Herhangi Bir Gelir Elde Edilmemesi

4. Belediye Sınırları İçindeki Bazı İşletmelerin, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmaksızın Faaliyette Bulunmaları

5. Belediye Ait Taşınmazın 25 Yılı Geçecek Şekilde Tahsis Edilmesi

6. Belediyenin, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Verme Görevini Zamanında Yerine Getirmemesi

7. Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Ücretlerinin Takip Ve Tahsil Edilmemesi

8. Bağış Olarak İdareye İntikal Eden Duran Varlıkların Hatalı Muhasebeleştirilmesi

9. Belediyenin 2886 Sayılı Kanuna Göre Kiraya Verilmesi Gereken Taşınmazlarının İşgaliye Yoluyla Kullandırılması

10. Belediyenin Ecrimisil Uygulamasını Kiralama Usulüne Dönüştürmesi

11. Belediyenin Hüküm ve Tasarrufunda Bulunan Otobüs Durağı, Billboard, Vitrin (Raket), Megalight ve Silindir İlan Reklam Panolarının Muhasebe Kaydına Alınmaması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

İlçe Belediyesinin sınırları, ilçenin mülki sınırlarıdır.

Belediyelerinin görev, yetki ve sorumlulukları 5393 sayılı Belediye Kanununun 14 ve 15'inci maddelerinde düzenlenmiştir. Buna göre, ana başlıklar itibarıyla, ilçe belediye başkanlığının yetki, görev ve sorumlulukları şunlardır:

İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı; coğrafî ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor orta ve yükseköğrenim öğrenci yurtları; kadınlar ve çocuklar için konukevleri açmak; sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırmak; gıda ile ilgili olanlar dâhil birinci sınıf gayrisıhhî müesseseleri ruhsatlandırmak; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapmak veya yaptırmak, gıda bankacılığı yapmak, her çeşit toptancı hallerini ve mezbahaları yapmak, sağlık merkezleri, hastaneler, gezici sağlık üniteleri ile yetişkinler, yaşlılar, engelliler, kadınlar, gençler ve çocuklara yönelik her türlü sosyal ve kültürel hizmetleri yürütmek, geliştirmek ve bu amaçla sosyal tesisler kurmak, meslek ve beceri kazandırma kurslarını açmak, işletmek veya işlettirmek.

Belediyeler, sahip oldukları yasal yetkiler neticesinde yönetmelik çıkarmak, emir vermek, belediye yasakları koymak ve uygulamak ve kanunlarda verilen cezaları uygulamak ile yetkilidirler. Gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetleri ile ilgili olarak kanunlarda belirtilen izin ya da ruhsatların verilmesi de belediyenin yetki ve görevidir.

Belediyeye ait olan vergi, resim, harç, katkı ve katılma paylarının tarh, tahakkuk ve tahsilinin yapılması özel kanunlara göre belediyelere aittir.

Mahalli idare birimi olan belediyeler üzerinde merkezi idarenin vesayet yetkisi, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminden önce İçişleri Bakanlığı tarafından kullanılmaktaydı. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminden sonra İçişleri Bakanlığına bağlı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü, Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü adı altında, 10.07.2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesinde yeniden kurulmuştur. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminden sonra mahalli idareler alanında İçişleri Bakanlığı ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı görevlendirilmiştir. Denetim ve soruşturma İçişleri

www.balioglu.net

Bakanlığı tarafından yürütülmektedir.

Mahalli idarelerin iş ve işlemlerine dair mevzuatla verilen görev ve hizmetleri yapmak, takip etmek, sonuçlandırmak ve geliştirmek, mahalli idare yatırım ve hizmetlerinin kalkınma planları ile yıllık programlara uygun şekilde yapılmasını gözetmek, mahalli idareler personelinin hizmet içi eğitimini planlamak ve uygulanmasını takip etmek, mahalli idarelerin teşkilat, araç ve kadro standartlarını tespit etmek gibi konularında ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü yetkilidir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Belediyenin organları belediye meclisi, belediye başkanı ve belediye encümenidir. İskenderun Belediyesi idari teşkilat olarak 1 başkan, 5 başkan yardımcısı ve 19 müdürlükten oluşmaktadır. Belediyenin taşra teşkilatı bulunmamaktadır.

İskenderun Belediyesinin organizasyon yapısı incelendiğinde; Belediyede doğrudan Belediye Başkanına bağlı müdürlük bulunmadığı, birimlerin müdürlük şeklinde 5 başkan yardımcısına bağlı olduğu görülmektedir.

www.balioglu.net

İskenderun Belediye Meclisinin 31 üyeden oluştuğu görülmektedir.

Belediyelerdeki kadrolara ilişkin atamalar kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterlere uygun olarak belediye başkanınca yapılmaktadır. 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "*Norm kadro ve personel istihdamı*" başlıklı 49'uncu maddesinin 7'inci fıkrası gereği, norm kadrosunda belediye başkan yardımcısı bulunan belediyelerde norm kadro sayısına bağlı kalınmaksızın belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde, nüfusa göre en fazla dört belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilir. Teşkilatlanmada oluşturulan her birim, kendi faaliyet ve görev alanları ile ilgili yönetmeliklerini hazırlayarak, belediye meclisinin onayından geçirerek yürürlüğe koyar ve bu esaslar üzerinden faaliyetlerini sürdürür.

Belediyede çalışan memur ve sözleşmeli personel 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na, işçiler ise 1475 sayılı İş Kanunu'nun 14'üncü maddesi ve 4857 sayılı İş Kanunu'na tabidir. İskenderun Belediyesinin *"İSKENT İskenderun Kent Hizmetleri Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi"* adıyla faaliyet gösteren 19.100.000,00 TL sermayeli ve tamamına Belediyenin sahip olduğu bir şirketi bulunmaktadır.

İskenderun Belediyesinin insan kaynakları yapısı, istihdam türlerine ve birimlerine göre

personel durumu aşağıdaki gibidir.

Tablo 1: İstihdam Türlerine Göre Personel Durumu

Memur	237
İşçi	105
Sözleşmeli	31
İSKENT Ltd. Şti. (Taşeron Personel)	451
TOPLAM	**824**

Tablo 2: Birimlere Göre Personel Durumu

Birim	Memur	İşçi	Sözleşmeli Personel
Özel Kalem Müdürlüğü	13	4	-
Hukuk İşleri Müdürlüğü	4	-	2
Bilgi İşlem Müdürlüğü	9	3	4
İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü	7	8	-
İmar ve Şehircilik Müdürlüğü	19	5	10
Emlak ve İstimlak Müdürlüğü	6	2	-
Fen İşleri Müdürlüğü	13	26	4
Park ve Bahçeler Müdürlüğü	3	7	3
Temizlik İşleri Müdürlüğü	7	3	3
Destek Hizmetleri Müdürlüğü	29	16	-
Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü	6	2	1
Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü (Mak. İk. Bak. On.)	4	14	1
Muhtarlık İşleri Müdürlüğü	2	1	-
Ruhsat ve Denetim Müdürlüğü	7	1	-
Zabıta Müdürlüğü	47	1	-
Yazı İşleri Müdürlüğü	2	-	-
Mali Hizmetler Müdürlüğü	54	8	1
Strateji Geliştirme Müdürlüğü	2	1	-

www.balioglu.net

Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	3	3	2
TOPLAM	**237**	**105**	**31**

1.3. Mali Yapı

İskenderun Belediyesi'nin son üç yıllık mali gerçekleşmeleri üzerinden yapılan Bütçe Giderleri ve Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma analizleri aşağıdaki tablolara alınmıştır.

Tablo 3: 2017– 2019 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

GİDER TÜRÜ	2017 (TL)	2018 (TL)	2019 (TL)	2018 Yılına Göre Değişim Oranı (%)
Personel Giderleri	30.043.364,53	30.977.907,01	38.634.910,75	25%
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	5.207.636,57	5.228.517,83	5.729.983,00	10%
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	46.668.080,50	52.723.774,93	62.829.713,59	19%
Faiz Giderleri	4.280.754,29	8.070.558,33	2.964.177,77	-63%
Cari Transferler	2.398.128,26	2.984.555,41	3.230.126,25	8%
Sermaye Giderleri	68.359.499,53	28.647.430,10	6.939.148,48	-76%
Sermaye Transferleri	69.774,17	69.938,54	70.253,97	0%
Toplam	**157.027.237,85**	**128.702.682,15**	**120.398.313,81**	-6%

Bütçe giderlerinin ekonomik olarak sınıflandırıldığı yukarıdaki veriler dikkate alındığında, İdarenin bütçe gider toplamı 2019 yılında 2018 yılına göre % 6 oranında azalış göstermiştir. Tablodaki gider kalemleri incelendiğinde, tutar bazında en büyük azalışın % 76 oranla Sermaye Giderleri ve % 63 oranla Faiz Giderleri kalemlerinde olduğu görülmektedir.

Tablo 4: 2017-2019 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

www.balioglu.net

Gelir Türü	2017 (TL)	2018 (TL)	2019 (TL)	2018 Yılına Göre Değişim Oranı (%)
Vergi Gelirleri	38.091.428,47	43.259.521,88	51.980.754,06	20%
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	4.372.645,89	5.919.147,42	8.027.939,59	36%
Alınan Bağış ve Yardımlar	3.154.591,05	6.038.903,21	12.124.617,52	101%
Diğer Gelirler	61.300.965,31	63.774.933,21	71.510.802,62	12%
Sermaye Gelirleri	2.151.039,65	4.926.397,51	17.832.730,24	262%
TOPLAM	**109.070.670,37**	**123.918.903,23**	**161.476.844,03**	**30%**

www.balioglu.net

Bütçe gelirlerinin ekonomik olarak sınıflandırıldığı yukarıdaki veriler dikkate alındığında, bir önceki yıla göre gelirler % 30 oranında artış göstermiştir. Bütçe gelirlerindeki artışın temel belirleyicilerinin Sermaye Gelirleri kalemindeki % 262 oranındaki artış ve Alınan Bağış ve Yardım Gelir kalemindeki % 101 oranındaki artıştan kaynaklandığı görülmüştür.

İskenderun Belediyesi'nin 2019 dönemi bütçe gider ve gelir tahminleri ve gerçekleşmeleri aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 5: 2019 Yılı Bütçe Gider Tahmini ve Gerçekleşme Durumu

Gider Türü	2019 Yılı Gider Bütçesi	2019 Yılı Gerçekleşen	Toplam Gider İçindeki Oranı	Gerçekleşme Oranı (%)
Personel Giderleri	36.820.820,00	38.634.910,75	32,09%	105%
Sosyal Güvenlik Kurumu Devlet Primi Giderleri	5.081.864,00	5.729.983,00	4,76%	113%
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	72.034.305,00	62.829.713,59	52,18%	87%
Faiz Giderleri	6.000.002,00	2.964.177,77	2,46%	49%
Cari Transferler	4.420.006,00	3.230.126,25	2,68%	73%

Sermaye Giderleri	44.943.003,00	6.939.148,48	5,76%	15%
Sermaye Transferleri	700.000,00	70.253,97	0,06%	10%
Yedek Ödenekler	20.000.000,00	0	0,00%	0%
TOPLAM	**190.000.000,00**	**120.398.313,81**	**100,00%**	**63%**

2019 Yılı Bütçe Gider Tahmini ve Gerçekleşme Durumu incelendiğinde, 2019 yılında bütçe giderlerinin 120.398.313,81 TL olarak gerçekleştiği, 2019 yılında Belediye bütçe giderleri başlangıç ödeneğine göre % 63 oranında bütçe gerçekleşmesi olduğu, bütçe giderleri içindeki en yüksek payların % 52,18 oranıyla Mal ve Hizmet Alımları ve % 32,09 oranıyla personel giderleri kalemlerinin olduğu görülmüştür.

Tablo 6: 2019 Yılı Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşme Durumu

Gelir Türü	2019 Yılı Gelir Bütçesi	2019 Yılı Gerçekleşen	Toplam Gelir İçindeki Oranı	Gerçekleşme Oranı (%)
Vergi Gelirleri	69.080.000,00	51.980.754,06	32,19%	75%
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	6.520.000,00	8.027.939,59	4,97%	123%
Alınan Bağış ve Yardımlar	18.000.000,00	12.124.617,52	7,51%	67%
Diğer Gelirler	82.880.000,00	71.510.802,62	44,29%	86%
Sermaye Gelirleri	13.250.000,00	17.832.730,24	11,04%	135%
Alacaklardan Tahsilat	500.000,00	0	0,00%	0%
Red ve İadeler (-)	230.000,00	0	0,00%	0%
TOPLAM	**190.000.000,00**	**161.476.844,03**	**100,00%**	**85%**

2019 Yılı Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşme Durumu incelendiğinde, 2019 yılında bütçe gelirleri 161.476.844,03 TL seviyesinde gerçekleşmiştir. 2019 yılında Belediye bütçe

www.balioglu.net

gelirleri başlangıç ödeneğine göre % 85 oranında bütçe gerçekleşmesi olduğu, bütçe gelirleri içindeki en yüksek payların % 44,29 oranıyla Diğer Gelirler ile % 32,10 oranıyla Vergi Gelirleri kalemlerinin olduğu görülmüştür.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

İskenderun Belediyesi mali işlemlerinin muhasebeleştirilmesinde, 27.05.2016 tarih ve 29724 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerinin uygulandığı, kullanılan muhasebe sisteminin 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile getirilen tahakkuk esaslı muhasebe (analitik bütçe ve muhasebe sistemi) hükümlerine göre oluşturulan paket muhasebe programına dayandığı, söz konusu programın, yapılan her türlü işlemi, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin eki cetvelleri ve mali tabloları otomatik olarak oluşturduğu, bu çerçevede:

- Bütçe değerleri programa girildiği zaman bütçe ile ilgili Örnek (2 – 28) arasındaki bütün cetvellerin rapor olarak çıktılarının alınabildiği,
- Bütçe sürecine göre; harcama birimleri, üst yönetici, encümen ve meclis teklifleri girilen veri değerlerine göre ilgili mali raporların program tarafından oluşturulduğu, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 5. Bölüm Ödenek Kullanımı ve Bütçede Yapılan Değişiklerle ilgili (aktarma, ek ödenek, yedek ödenek, ödenek iptali veya devri) yapılan tüm işlemlerle ilgili mali raporların yine program tarafından oluşturulduğu,
- Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 7. Bölüm Temel Muhasebe Kavramları ve İlkeleri ile Genel Yönetim Muhasebe Standartları, Kuralları ve Uygulanması, Yevmiye Sistemi ve Defter Kayıtları ile ilgili tahakkuk, tahsilat, ret ve iade işlemlerinin muhasebe işlem fişi, bütçeden nakden veya mahsuben yapılan harcamaların ödeme emri belgesi ile muhasebeleştirildiği,
- Her hesap döneminin başında 1 numaralı açılış yevmiyesinden başlanarak hesap döneminin sonuna kadar yapılan her muhasebe işlemi için bir numara verildiği, gerek yevmiye defteri gerek büyük defter ve yardımcı defter kayıtlarında bu yevmiye numaralarının esas olduğu,
- Yapılan tüm muhasebe kayıt işlemlerinin Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 8. Bölüm Hesap Planı ile ilgili bölümde geçen ana hesap ve çerçeve hesap planına göre yapıldığı, yapılan muhasebe işlemlerine göre Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 16. Bölüm Mahsup Dönemi, Dönem Başı, Dönem Sonu İşlemleri, Kurum Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Belgelerin Saklanması ve Yönetmeliğin 6. Bölüm Bütçe

www.balioglu.net

Kesin Hesabı raporları ve cetvellerinin yazılım programı tarafından otomatik olarak oluşturulduğu,

- Kurumun uyguladığı muhasebe sisteminin, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamında Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği, Taşınır Mal Yönetmeliği, Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik, Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik, Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik, Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre oluşturulduğu,
- Harcama Birimlerinin yılı bütçelerinin, bütçe uygulama ilkelerinin belirtildiği yazı ile birimlere gönderildiği, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde belirtilen faaliyet sonuçları, bütçe uygulama sonuçları, nazım hesaplar ve varlıklar ile mizan ve bilanço ilkeleri çerçevesinde kayıt işlemlerinin yürütüldüğü görülmüştür.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bu defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi

www.balioglu.net

kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

www.balioglu.net

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri

de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu uyarınca iç kontrol; kurumun amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, mali bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan mali ve diğer kontroller bütünü olarak tanımlanmıştır. 5018 sayılı Kanunla stratejik yönetim anlayışının benimsenmesi, süreç yönetiminin hayata geçirilmesi, performans esaslı bütçe ile stratejik planın ilişkilendirilmesi ve en önemli unsur olan tüm bu sistemlerin çalışmasını sağlayacak etkin bir iç kontrol yapısının kurulması esas alınmıştır. Süreçlerin tanımlanması, bu süreçlere ilişkin performans ölçüm kriterlerinin ve risklerin belirlenmesi iç kontrol sisteminin temelini oluşturmaktadır.

www.balioglu.net

Maliye Bakanlığı tarafından 31.12.2005 tarihli ve üçüncü mükerrer 26040 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan ve 01.01.2006 tarihinde yürürlüğe giren İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esasların "*İç Kontrol Standartları*" başlıklı 5'inci maddesinde; *"İç kontrol standartları, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenir ve yayımlanır. İdareler, malî ve malî olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlüdür. Kanuna ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikli işlemlere ilişkin standartlar belirlenebilir."* hükmü yer almaktadır.

Mezkûr hüküm gereği Maliye Bakanlığı, kamu idarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla gerekli standart ve temel şartları belirlemiş ve Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği adı altında 26.12.2007 tarihli ve 26738 sayılı Resmî Gazete'de yayımlamıştır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri çerçevesinde;

- İskenderun Belediyesi İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planının

mevzuatın öngördüğü şekilde hazırlanmadığı,

- İdarece Ön Mali Kontrol İşlemleri Yönergesi yayımlanmasına rağmen ön mali kontrol işlemlerinin mevzuatın öngördüğü şekilde gerçekleştirilmediği,
- Harcama birimlerinde süreç kontrolü yapılmadığı, süreç kontrolünü sağlamak amacıyla malî işlemlerin süreç akış şeması hazırlanmadığı, bu nedenle kurum organizasyon yapısı ve görev, yetki ve sorumlulukların açık bir şekilde dağılımlarının belirlenmediği,
- Yetki devirleri ve sınırlarının yazılı olarak belirlenmediği, İdarece yetki ve imza devrine yönelik bir yönerge veya yönetmelik hazırlanmadığı,
- Kurum personelinin performansını ölçmeye ve değerlendirmeye yönelik bir yapı kurulmadığı,
- Muhasebe yetkilisinin sertifikasının bulunduğu görülmüştür.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

İskenderun Belediyesi 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

www.balioglu.net

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Belediye Şirketine Ayni Sermaye Olarak Devredilen Otoparkın Bedelinin Hatalı Muhasebeleştirilmesi

Yapılan incelemede, İskenderun Belediye Meclisince alınan karara istinaden %100 hissesi Belediyeye ait olan İSKENT İskenderun Kent Hizmetleri San. ve Tic. Ltd. Şti.'nin sermaye yapısının güçlendirilebilmesi için, Belediye mülkiyetinde bulunan otopark nitelikli bağımsız bölümlerin İSKENT İskenderun Kent Hizmetleri San. ve Tic. Ltd. Şti.'nin ana sermayesine ayni sermaye olarak devredilmesine Belediye Encümenince karar verildiği, devre ilişkin muhasebe kaydı incelendiğinde devre esas tespit edilen 19.000.000,00 TL'lik bedelin

241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına kaydedilmesi gerekirken, 630 Giderler Hesabı kullanılarak giderleştirildiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabını düzenleyen ilgili maddelerinde, mal ve hizmet üreten kuruluşlara gerek nominal sermaye ve gerekse ayni sermaye transferi şeklindeki iştiraklerin gerçeğe uygun değerleri ile bu hesaba kaydedileceği, sermayesine iştirak edilen mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakdi veya ayni sermaye şeklindeki katılımlardan bu hesapta kayıtlı tutarların ilgili mal ve hizmet üreten kuruluşların öz kaynak hesaplarında karşılık olarak yer alan tutarlarla eşit olması gerektiği, duran varlıklar içinde yer alan taşınır ve taşınmaz mallardan sermayeye eklenmek amacıyla mal ve hizmet üreten kuruluşlara verilenlerin, bir taraftan net değerinin 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına, ayrılan amortisman tutarının ilgili amortisman hesabına borç, varlığın kayıtlı değerinin ilgili duran varlık hesabına alacak; diğer taraftan duran varlığın net değerinin 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835 Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

www.balioglu.net

Yukarıda yer verilen mevzuat uyarınca Belediye şirketinin sermayesine ayni sermaye olarak devredilen duran varlıkların hatalı muhasebeleştirilmesi nedeniyle 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı ve 630 Giderler Hesabında 19.000.000,00 TL'lik hata oluştuğu görülmüştür.

BULGU 2: Belediye Tarafından Kamu Kurumlarına Yapılan Tahsislerin Muhasebe Kayıtlarında Takip Edilmemesi

Belediyenin, muhtelif kamu kurumlarına tahsis ettiği 20 adet taşınmazın, muhasebe kayıtlarına alınmadığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 188-193. maddelerine göre tahsise konu edilen taşınmazlar tahsis eden kamu idaresince kayıtlı değer üzerinden ilgili varlık hesabına alacak, 500-Net Değer Hesabına borç kaydedilmesi gerekmektedir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükmü gereği, belediyenin değeri 12.602.067,92 TL olan tahsis ettiği taşınmazları muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden Arazi ve Arsalar Hesabı ile Binalar Hesabına alacak ve Net Değer hesabına borç, ayrılmış amortisman tutarının Net Değer Hesabına Alacak, Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydetmesi gerekmektedir.

BULGU 3: Belediyeye Tahsisi Yapılan Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında

Takip Edilmemesi

Belediyenin muhtelif kamu kurumlarından tahsisli kullandığı 6 adet taşınmazın, Net Değer Hesabına kaydedilmek suretiyle muhasebe kayıtlarına alınmadığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 188-193. maddelerine göre belediyeye tahsis edilen taşınmazların, kayıtlı değerleri üzerinden ilgili varlık hesabına borç, 500-Net Değer Hesabına alacak kaydedilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede, tahsisli kullanılan taşınmazlara ilişkin mevzuat hükümlerinin yerine getirilmemesi ve kaydın yapılmaması nedeniyle tahsis alınan 1.702.221.809,00TL değerindeki taşınmazın mali tablolarda takip edilemediği görülmüştür.

Yukarıda sayılan mevzuat hükümleri gereği, kuruma tahsisi yapılan taşınmazların muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden ilgisine göre Arazi ve Arsalar, Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ya da Binalar Hesabına borç ve Net Değer hesabına alacak, ayrılmış amortisman tutarının Net Değer Hesabına borç, Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak kaydedilmesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Büyükşehir Belediyesinden Alınması Gereken Kazı Bedellerinin Muhasebeleştirilmemesi

İskenderun Belediyesi mücavir alan sınırları içerisinde yapılan kazı bedellerinin bir kısmının Hatay Büyükşehir Belediyesince Kuruma aktarılmadığı, Kurumun da söz konusu alacaklarını muhasebeleştirmediği tespit edilmiştir.

25.06.2006 tarih ve 26199 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Büyükşehir Belediye Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği uyarınca büyükşehir belediye sınırları içerisindeki altyapı çalışmalarının tüm sorumluluğu ve koordinasyonu altyapı koordinasyon merkezlerine aittir. Bu sorumluluklardan birisi de büyükşehir belediye sınırları dâhilindeki tüm kazılardan elde edilecek gelirlerin toplanması ve sorumluluk sahalarına göre ilçe belediyelerine dağıtımıdır.

Hatay Büyükşehir Belediye Meclisince alınan 13.11.2014 tarih ve 187 sayılı kararda; yol genişliği 25 metre altındaki yolların yetki ve sorumlulukları İskenderun Belediyesine

bırakılmış bulunmaktadır.

Yönetmeliğin 14'üncü maddesi ile Hatay Büyükşehir Belediye Meclis kararı birlikte değerlendirildiğinde, 25 metrenin altında kalan yollarda kazı yapılan yerlerden elde edilen kazı bedellerinin Kuruma aktarılması gerektiği sonucuna ulaşılmaktadır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin ilgili maddelerinde, ilgili mevzuatı uyarınca diğer kamu idarelerinden alınması gereken gelirler ile nakden alınacak hasılat ve kâr payları tahakkuk ettiğinde bu alacakların izlenmesi için 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabının kullanılacağı, gelir tahakkuk tutarlarının bu hesaba borç, 600 Gelirler Hesabına alacak kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Ancak Kurum kayıtlarına göre 2019 yılı sonu itibariyle 199.704,61 TL tutarındaki kazı bedeli alacağının tahsil edilemediği gibi, muhasebe kayıtlarına alacak kaydı da yapılmadığı görülmüştür.

Bu durum, Kurumun alacaklar ve gelirler hesaplarının olması gerekenden 199.704,61 TL az görünmesine sebep olmaktadır.

Yukarıda belirtilen düzenlemeler ve açıklamalar çerçevesinde, kazı bedellerinin muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 2: Belediye Gelirleri Kanunu'nda Sayılan Muafiyet Kapsamında Yer Almadığı Halde Dernek Binalarından Çevre Temizlik Vergisinin Alınmaması

Kurum mali tablolarının incelenmesi neticesinde; belediye ve mücavir alan sınırları içinde bulunan ve kurumun sunmuş olduğu çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan derneklere ait binaların 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nda çevre temizlik vergisinden muaf olduklarına ilişkin hüküm olmamasına rağmen söz konusu verginin takip ve tahsil edilmediği tespit edilmiştir.

2464 sayılı Kanun'un mükerrer 44'üncü maddesinde çevre temizlik vergisine tabi yerler belirlenmiş, aynı Kanunun 44'üncü maddesinin 2'nci fıkrasında da, hangi kurum ve kişilerin çevre temizlik vergisinden muaf oldukları belirtilmiştir. İlgili mevzuatta derneklere ait binalardan çevre temizlik vergisi alınmayacağına ilişkin bir hüküm bulunmamaktadır.

Hal böyle iken yapılan incelemede; 2464 sayılı Kanun ve ilgili diğer mevzuatta herhangi bir muafiyet hükmü bulunmamasına rağmen dernek binalarından çevre temizlik vergisi alınmadığı tespit edilmiştir.

İlçe Sivil Toplumla İlişkiler Şefliğinden alınan verilerde, İskenderun sınırları içerisinde aktif olarak faaliyet gösteren dernek sayısının 272 olduğu görülmüştür. Yapılan incelemede bu derneklerin 2019 yılsonu itibariyle 223'ünün çevre temizlik vergisi mükellefi olmadığı tespit

edilmiştir.

Belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde bulunan dernek binalarından çevre temizlik vergisinin alınmaması Kurumun gelir kaybına sebep olmaktadır.

BULGU 3: Belediye Mülkiyetinde Bulunan Taşınmazın İhale Yapılmaksızın Belediye Şirketine Kullandırılması ve Bu Kullanıma İlişkin Herhangi Bir Gelir Elde Edilmemesi

Yapılan incelemede, İdare mülkiyetinde bulunan taşınmazın bir kısmının ihale yapılmadan İSKENT İskenderun Kent Hizmetleri Ltd. Şti.'ne kullandırıldığı ve bu kullanıma ilişkin İdarenin herhangi bir gelir elde etmediği görülmüştür.

Belediye taşınmazlarının gerçek veya tüzel kişilere kullandırılması söz konusu olması durumunda Belediye tarafından 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu kapsamında ihale işlemleri gerçekleştirilmesi; belediye taşınmazlarının gerçek veya tüzel kişilerce işgali söz konusu olması durumunda ise 2886 sayılı Kanun'un 75'inci maddesi gereği ecrimisil alınması ve belediyenin talebi üzerine bulunduğu yer mülkiye amirince tahliyesinin yapılıp taşınmazın belediyeye teslim edilmesi mevzuatın amir hükmüdür.

www.balioglu.net

İskenderun Belediyesinin mülkiyetinde yer alan taşınmazın bir kısmının İSKENT İskenderun Kent Hizmetleri Ltd. Şti.'ne İskenderun Belediye Meclisinin 05.08.2019 tarih ve 59 sayılı Kararı ile bedel alınmadan ofis olarak kullanılması amacıyla tahsis edildiği görülmüştür. Belediye tarafından bu taşınmazın bir kısmının kullanımı için 2886 sayılı Kanun kapsamında ihale yapılmadığı ve bu kullanıma ilişkin bir gelir elde edilmediği görülmüştür. Ayrıca Belediye tarafından bu taşınmazın işgali için İSKENT İskenderun Kent Hizmetleri Ltd. Şti.'nden ecrimisil de istenmediği ve tahliyesi için bir işlem yapılmadığı anlaşılmıştır.

Bu durum sonucunda İSKENT İskenderun Kent Hizmetleri Ltd. Şti. tarafından herhangi bir bedel ödenmeden taşınmazın işgalinin devam ettiği ve Belediyenin gelir kaybına uğradığı görülmektedir.

BULGU 4: Belediye Sınırları İçindeki Bazı İşletmelerin, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmaksızın Faaliyette Bulunmaları

Yapılan incelemede, Belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmaksızın faaliyet yürüten işletmelerin mevcut olduğu tespit edilmiştir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'e göre, belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde anılan Yönetmelik kapsamındaki işyerlerinin açılıp faaliyet gösterebilmesi için ilgili belediyeden işyeri açma ve çalışma ruhsatının olması gerekmektedir.

Diğer taraftan 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nda Belediye sınırları veya mücavir alanlar içinde bir işyerinin açılmasının "İşyeri Açma İzni Harcına" tabi olacağı belirtilmektedir.

Belediye binasının bulunduğu caddedeki işyerlerinde yaptırılan taramada, 31 adet ruhsat alması gereken işyeri bulunduğu, bunlardan 10 tanesinin ruhsatsız faaliyet gösterdiği tespit edilmiştir.

Bu durumun mevcudiyeti, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu kapsamında tahsil edilmesi gereken işyeri açma ve çalışma ruhsat harcının düşük kalmasına sebep olmaktadır.

BULGU 5: Belediye Ait Taşınmazın 25 Yılı Geçecek Şekilde Tahsis Edilmesi

www.balioglu.net

Yapılan incelemede Belediye tarafından 25 yılı aşan sürelerle bir adet taşınmaz tahsisinin yapıldığı tespit edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nda belediyelerin süresi yirmibeş yılı geçmemek üzere tahsis işlemi yapabileceği belirtilmektedir. Belediyeler, belediye meclisinin kararı ile mülkiyetlerindeki taşınmazları, sadece asli görev ve hizmetlerinde kullanmak üzere, 25 yılı geçmemek koşulu ile mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına tahsis edebilmektedirler.

İskenderun Belediyesi tarafından bir adet taşınmazın tahsisinin 30 yıl süreyle yapıldığı görülmüş olup, bu durumun yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine uygun olmadığı değerlendirilmektedir.

BULGU 6: Belediyenin, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Verme Görevini Zamanında Yerine Getirmemesi

Yapılan incelemede Belediyeye, işyeri açma ve çalışma ruhsatı almak için başvuru yapılan işyerlerinin bir kısmına ruhsat verilmediği, bu yerlerin ruhsatsız çalışmasına müsaade edildiği görülmüştür.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'e göre, belediye sınırları ve

mücavir alanlar içinde anılan Yönetmelik kapsamındaki işyerlerinin, faaliyet gösterebilmek için ilgili belediyeden işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının olması gerekmektedir.

Diğer taraftan 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nunda olacağı belirtilmektedir.

Ruhsat ve Denetim Müdürlüğünden alınan kayıtların incelenmesinde; 31.12.2019 tarihi itibariyle belediye ve mücavir alan sınırları içinde 174 adet işyeri açma ve çalışma ruhsatı başvurusunun beklediği, bunlardan 104 başvurunun 2019 yılından da önce olduğu, buna rağmen işyerlerinin faaliyetlerini sürdürdüğü görülmüştür.

Bu durumun mevcudiyeti, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu kapsamında tahsil edilmesi gereken işyeri açma ve çalışma ruhsat harcının tahsil edilmemesi nedeniyle Kurum gelirlerinin düşük kalmasına sebep olmaktadır.

Ruhsat başvurusunda bulunulan işyerlerinden mevzuata uygun olanlarına ruhsat verilmesi, uygun olmayanların ise faaliyet göstermelerine izin verilmemesi gerektiği değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 7: Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Ücretlerinin Takip Ve Tahsil Edilmemesi

Belediye mücavir alanı içinde kalan sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerinin takip ve tahsil edilmediği görülmüştür.

Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik'te elektronik haberleşme altyapısı, elektronik haberleşme şebekesi, geçiş hakkı, geçiş hakkı sağlayıcısı, işletmeci, geçiş hakkı ücreti ve geçiş hakkı ücret tarifesi gibi birçok kavram tanımlanmıştır. Yönetmelik'te, işletmeci ve geçiş hakkı sağlayıcısının geçiş hakkına ilişkin anlaşmaları, Yönetmelik'te belirlenen ilkeler doğrultusunda serbestçe yapabileceği, geçiş hakkına ait ücretlerin ödeme şeklinin sözleşmede yer alacağı hüküm altına alınmış ve ayrıca 01.01.2014 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere geçiş hakkı ücret tarifesi Yönetmelik'e eklenmiştir.

Yukarıda belirtilen düzenlemeler ve açıklamalar çerçevesinde, Belediye tarafından 2019 yılı içerisinde altyapı geçiş hakkına ilişkin olarak herhangi bir bedel tahsil edilmemesi sonucu kurumun gelir kaybına neden olunduğu, dolayısıyla mahrum kalınan bu gelire yönelik gerekli çalışmaların yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 8: Bağış Olarak İdareye İntikal Eden Duran Varlıkların Hatalı Muhasebeleştirilmesi

Yapılan incelemede İskenderun Belediyesine bağış olarak intikal eden 25 adet arsanın değer tespitinin yapıldığı ve bu değerler üzerinden muhasebe kayıtlarına alınırken yalnızca 250 Arazi ve Arsalar Hesabına borç, 600 Gelirler Hesabına alacak kaydedilmesi gerekirken, bu hesapların yanında 800 Bütçe Gelirleri Hesabı ve 805 Gelir Yansıtma Hesabının kullanıldığı görülmüştür;

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin ilgili maddelerinde bağış veya hibe olarak edinilen maddi duran varlıkların varsa bilinen değeri, yoksa değerlemesi yapıldıktan sonra tespit edilen değeri ile hesaplara alınacağı, bedelsiz olarak kuruma intikal eden arsa ve arazilerin tespit edilen değerleri üzerinden 250 Arazi ve Arsalar Hesabına borç, 600 Gelirler Hesabına alacak kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda yer verilen mevzuat uyarınca İdareye bağış olarak intikal eden duran varlıkların muhasebe kayıtlarına alınmasında, 800 Bütçe Gelirleri Hesabı ve 805 Gelir Yansıtma Hesabının yersiz kullanılması sonucu ilgili hesaplarda 4.642.482,00 TL'lik hata meydana geldiği görülmüştür.

www.balioglu.net

BULGU 9: Belediyenin 2886 Sayılı Kanuna Göre Kiraya Verilmesi Gereken Taşınmazlarının İşgaliye Yoluyla Kullandırılması

Yapılan incelemede, Belediyesi ile yüklenici ... arasında akdedilen ve konusu sözleşmenin 1'inci maddesinde "*Bu sözleşme, İskenderun sahilinde bulunan Evlendirme Dairesinin yanındaki alana kurulacak olan lunapark ve işletilmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.*" olarak açıklanan bir sözleşme imzalandığı, bu şekilde Belediye'ye ait bir alanın, işgaliye yöntemiyle 5 (beş) yıl süreyle 2019-2020 yılları içerisinde 4 (dört) eşit taksitte ödenmek üzere 500.000 TL karşılığında yüklenici firmaya verildiği görülmüştür.

2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu uyarınca belediyeye ait yerlerin kiralanması işlemlerinin Kanun'da belirlenen ihale usullerinden uygun olan yöntemlerden birisi kullanılarak ihale edilmesi ve ihale sonucunda kiralama sözleşmesi düzenlenmesi ve Kanun'a göre yapılacak ihalelerin ise encümen tarafından yürütülmesi mevzuatın amir hükmüdür.

Dolayısıyla İdare tarafından yapılan ve bulguda ifade edilen işgaliye yöntemi ile kiralama işlemi yapılmasının mevzuata uygun olmadığı değerlendirilmektedir.

BULGU 10: Belediyenin Ecrimisil Uygulamasını Kiralama Usulüne Dönüştürmesi

Yapılan incelemede İskenderun Belediyesi'nin 2019 yılı içerisinde 90 adet taşınmazının 2886 sayılı Kanun'a göre kiraya verilmesi gerekirken ecrimisil yoluyla kullandırdığı görülmüştür.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nda ecrimisile ilişkin detaylı açıklamalar yapılmış olup, ilgili hükümler incelendiğinde ecrimisilin bir kiralama yöntemi olmadığı gibi olağan bir yöntem olmadığı da anlaşılmaktadır. Asıl olan, taşınmazın 2886 sayılı Kanun'a uygun olarak kiraya verilmesidir. Kira geleceğe, ecrimisil ise geçmişe yönelik olduğu için aslında geleceğe yönelik ecrimisil tahakkuk ettirilemesi de mevzuat ile çelişmektedir.

Bu itibarla Belediyenin mülkiyetindeki taşınmaz malları kiraya verme işlerinin 2886 sayılı Kanun'daki ihale usullerine göre yapılması gerektiği değerlendirilmektedir

BULGU 11: Belediyenin Hüküm ve Tasarrufunda Bulunan Otobüs Durağı, Billboard, Vitrin (Raket), Megalight ve Silindir İlan Reklam Panolarının Muhasebe Kaydına Alınmaması

www.balioglu.net

İskenderun Belediyesi tarafından; yap-işlet-devret yöntemiyle ihale edilen billboardların ihale süresi bittikten sonra mülkiyetinin Belediye'ye devredilmesi öngörülmüş olmasına rağmen anılan devir işlemlerinin gerçekleştirilmediği görülmüştür.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nde harcama yetkililerinin taşınırların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak edinilmesinden, kullanılmasından, kontrolünden, kayıtlarının bu yönetmelikte belirtilen esas ve usullere göre saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasını sağlamaktan sorumlu olduğu, harcama yetkililerinin taşınır kayıtlarının bu yönetmelik hükümlerine uygun olarak tutulması ve taşınır mal yönetim hesabının hazırlanması sorumluluğunu taşınır kayıt yetkilileri ve taşınır kontrol yetkilileri aracılığıyla yerine getireceği ifade edilmiş, harcama birimince edinilen taşınırlardan muayene ve kabulü yapılanları cins ve niteliklerine göre sayarak, tartarak, ölçerek teslim almaya, doğrudan tüketilmeyen ve kullanıma verilmeyen taşınırları sorumluluğundaki ambarlarda muhafaza etmeye, taşınırların giriş ve çıkışına ilişkin kayıtları tutmaya, bunlara ilişkin belge ve cetvelleri düzenlemeye ve taşınır mal yönetim hesap cetvellerini istenilmesi halinde konsolide görevlisine göndermeye, ambar sayımını ve stok kontrolünü yapmaya, harcama yetkilisince belirlenen asgari stok seviyesinin altına düşen taşınırları harcama yetkilisine bildirmeye ilişkin sorumluluğun taşınır kayıt

yetkililerine ait olduğu, taşınır kayıt ve işlemleri ile ilgili olarak düzenlenen belge ve cetvellerin mevzuata ve mali tablolara uygunluğunu kontrol etmeye ilişkin sorumluluğunun ise taşınır kontrol yetkililerine ait olduğu ve taşınır kayıt yetkilileri ile taşınır kontrol yetkililerinin, düzenledikleri ve imzaladıkları belge ve cetvellerin doğruluğundan harcama yetkilisine karşı birlikte sorumlu olacağı hüküm altına alınmıştır.

İskenderun Belediyesi tarafından; şehrin muhtelif yerlerine yapılacak olan ışıklı ve ışıksız billboardların yaptırıldıktan sonra 10 (on) yıl süreyle kiraya verilmesi işinin, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 45'inci maddesine göre açık teklif usulü ile 17.07.2008 tarihinde ihale edildiği ve işin sözleşmesinin "*6-Diğer Şartlar*" başlıklı bölümünün 12 No'lu alt bendinde:

"*Bahse konu tesislerin mülkiyeti sözleşme süresi sonunda Belediye'ye devredilecektir…*" denilmesine rağmen işin bittiği tarih dahil olmak üzere bugüne kadar anılan iş kapsamında yaptırılan taşınırların Belediye muhasebe (envanter) kayıtlarına alınmadığı görülmüştür.

Buna göre

-Söz konusu taşınırların kayda alınmaması, taşınır konsolide görevlisince düzenlenen belge ve cetvellere ve bu arada Belediyenin taşınır mal yönetim hesabına söz konusu taşınırların fiili durumunun yansımadığı,

-Taşınır belge, tutanak ve cetvellerde yapılacak tüm bu kayıtlar üzerine 255 Demirbaşlar Hesabında kayıtlı tutar değişeceğinden İdarenin 25 hesap grubunda kayıtlı varlık tutarının gerçeği yansıtmadığı değerlendirilmektedir.

Dolayısıyla söz konusu iş kapsamında şartname hükümlerine uygun olarak yapımı gerçekleştirilen taşınırların taşınır kayıtlarına alınması gerekmektedir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

8. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl/Yıllar**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
Bazı Taşınmazların Ecrimisil Karşılığı Kullandırılması	2016	Yerine Getirilmedi	
Kurumun Mülkiyetinde Bulunan Bazı Taşınmazların Dernek ve Vakıflara Tahsis Edilmesi	2016	Yerine Getirilmedi	
320 Bütçe Emanetleri Hesabının Usulüne Uygun Kullanılmaması	2016	Kısmen Yerine Getirildi	
Telekomünikasyon Altyapı Ve Sebekelerinden Alınması Gereken Geçis Hakkı Bedellerinin Takip Ve Tahsil Edilmemesi	2016	Yerine Getirilmedi	
258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının Gerçeği Yansıtmaması	2016	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Kuruma Ait Taşinmazların İlgili Yönetmeliğe Uygun Kaydedilmemesi ve Muhasebe Kayıtlarının Gerçeği Yansıtmaması	2016	Kısmen Yerine Getirildi	
241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Gerçeği Yansıtmaması	2016	Yerine Getirilmedi	

www.balioglu.net